

1971-ben megjelent nagy regénye, a MALINA is a zátonyra futott szerelemről szól. Hasonlóan Max Frisch 1964-ben írt regényéhez, ebben sincs időrendben elrendezett történet. Egy női Én beszél, bemutatva saját lelki pusztulását. Ez az Én eksztatikusan szeret, alkalmazkodik, kiszolgál, és ő az, akit elhagynak. Szerelmének tárgya, Iván, a kétgyermekes családapa, két lábbal áll a földön. Nem érti a nők furcsa világát, nem is érdekli. Egy másik férfi, Malina, aki nem más, mint az Én józan alteregója, segíti élni az elbeszélőt, vele van az utolsó percig, ám azzal, hogy világossá teszi előtte: így nem lehet élni, a halálba viszi. – És ez – teszi le a tollat regénye végén az író – „gyilkosság volt”.

Ingeborg Bachmann

SÓ ÉS KENYÉR

Előreküldi hát a szél a síneket,
döcögünk lassú vonatokon,
és belakjuk majd e szigeteket,
bizalomért bizalmat.

Legöregebb barátom kezébe teszem le
hivatalomat. Sötét házamban
most az esőember a gazda, adósság-
könyvemben kiegészíti ritkuló
ittléteimkor megkezdett vonalaimat.

Te, lázfehér ornátusodban,
fogadod a száműzötteket, és kitepsz
egy tüskét a kaktuszok húsából,
a kábulat jelét, s mi tehetetlen
megadjuk neki magunkat.

Tudjuk,
fogyai leszünk a kontinensnek,
elszenvedjük bántságait újra,
és az igazság árapálya
nem ritkul ezután sem.

Gyér fényben alszik
a koponya a sziklafalban,
sötét kőzetben karomban
függ a karom, s behegedtek
a vulkán ibolyakékjén a stigmák.

A nagy fényviharok közül egy sem
ért el az életekig.

Veszek hát a sóból,
ha átcsap rajtunk a tenger,
és visszatérek,
és a küszöbre teszem,
és belépek a házba.

Megosztjuk kenyerünket az esővel,
kenyerünket, a tartozást, a házat.

RÓMAI ÉJSZAKA

Mikor a hét dombot a hinta
felragadja, s már bukik is
velünk, kapaszkodókkal súlyosan,
fekete vízbe,

merül a folyó iszapjába, mígnem
a halak ölünkbe gyűlnek,
s mikor rajtunk a sor,
elrugaszkodunk.

Süllyednek a dombok,
emelkedünk, s minden halat
megfelezünk az éjszakával.

Nem száll le egyikünk sem.
Mert csak a szerelem emel fel,
s az egyik a másikat.

VALAMI VESZTESÉG

Együtt használtunk mindent: évszakokat, könyveket
és zenét.
Kulcsot, teáscsészéket, kenyérkosarat, vásznakat,
ágyat.
Közösen forgattuk, nyúttuk ronggyá hozomány-szavainkat,
gesztusainkat.
Betartottuk a házirendet. Egy volt a szó a tettel.
Mindig kezét adtuk.

Beleszerettem télbe, nyárba, egy bécsi szeptettért
rajongtam.
Térképekért, egy hegyifészekért, egy strandért és
egy ágyért.
Kultuszt csináltam dátumokból, megszeghetetlen
ígéretekből hittem,
istenítettem valamit, imádtam holmi semmiséget,

(– összehajtott újságot, hideg hamut, egy gyűrött
cédulát)
nem féltem vallásomban, mert temploma az az ágy volt.

Láttam a tengert, és azt festettem, festettem
szakadatlan.
Az erkélyemről integettem a népeknek, szomszédaimnak.
A kandalló tűzénél, biztos menedékben, valószínűtlen
színe lett hajamnak.
Ha csengettek az ajtón, örömöm riadója volt az.

Nem téged – a világot
vesztettem el.

Lator László fordításai

SZÁMŰZETÉS

Halott vagyok aki vándorol
már sehol sincs bejelentve
ismeretlen a prefektus előtt
számföldötti az arany városokban
s a zöldellő vidéken

akit régen leírtak
s nem foglalkozik semmivel

Csak a széllel az idővel meg a hanggal

az én az emberek közt élni képtelen

Én a német nyelvvel
e felhővel körülöttem
háznak használom
terelem minden nyelven át

Ó hogy elsötétül
a komor esőhangok
csak az a néhány csepp

Világosabb égövekbe felviszi majd a halottat

CSAK SEMMI NYALÁNKSÁG

Már semmi se tetszik.

Öltöztessenek föl
mandulavirágba
egy metaforát?
keresztre feszítsem
a mondattant
egy fényhatásért?
Ki törné a fejét
ilyen fölösleges dolgokon –

Kiegészzem
azokkal a szavakkal,
amik vannak
(a legalsó osztály számára)

Éhség
Szégyen
Könnyek

és

Sötétség.

Beérem én
a zabolátlan zokogással,
a kétségbeeséssel
(és a kétségbeeséstől is kétségbeesem)
a sok nyomorúság,
a betegség, a drágaság miatt.

Nem az írást hagyom el,
hanem magamat.
Mások képesek
isten tudja
szavaktól megkönnyebbülni.
Én nem vagyok a magam segédje.

Ejtsek foglyul
egy gondolatot,
s csukjam egy kivilágított mondatcellába?
Élelmezzek fület és szemet
a legjobb minőségű szófalatokkal?
Fürkészem egy-egy magánhangzó libidóját,
mássalhangzók szerelmi képességeit?

Az a dolgom,
hogy jégverte fejjel,
írógörccsel kezemben,
háromszáz éjszaka prése alatt
eltépjem a papírt,
elsöpörjem az összeszótt szódalművet,
mondván megsemmisítőleg: én te meg ő

mi ti?

(Mondjam hát. Mondják mások.)

Az én részem vesszen kárba.

Sallay Kornélia fordításai